Måsen

Sånghäfte 1

1. Måsen

(Mel: När månen vandrar...)

Det satt en mås på en klyvarbom
och tom i krävan var kräket.
Och tungan lådde i skepparns gom
där han satt uti bleket.
'Jag vill ha sill' hörtes måsen ropa
och skepparn svarte: 'jag vill ha O.P.
Om blott jag får,
om blott jag får. '

Nu måsen lyft ifrån klyvarbom
och vinden spelar i tågen.
O.P.n svalkat har skepparns gom.
Jag önskar blott att du såg'en.
Så nöjd och lycklig, den arme saten.
Han sätter storseglet den krabaten.
Till sjöss han far,
och Halvan tar .

2. Denna dagen, ett liv

(Mel. Dessa sköna flickor)

Det är någon dag, något datum, någon gång i juli.
Ingen av de fyra som arbetar på Skaldjurscaféet vet riktigt säkert
och ingen där bryr sig.
Dagarna i Strömstad flyter ihop till en besk soppa
gjord på räkor, solsting, saltvatten och öl. Varje dag samma visa.
Vakna nio, öppna tio,
lunch till två, rast till sex, fylla och räkor till tolv,
och några öl efter jobbet. Tusen spänn plus dricks per person.
Sju dagar i veckan.

Själva krogen ligger i bortre änden av kajen i
Strömstad centrum, en liten bit bort från de riktiga turistfällorna.
En solig dag kan till och med
Torgny som driver stället inbilla sig att det
fortfarande finns någon form av det gamla Strömstad kvar i huset.
Huset är i behov av
smärre reparationer, som sig bör för att det ska kännas
genuint och lokalt för storstadsborna. Nedervåningen rymmer kök
och matsal med plats
för 30 personer, och ytterligare ett hundratal
kan sitta på kajen utomhus om det finns hjärterum nog.
Övervåningen består av ett sällan använt
sällskapsrum, ett litet kontor och sovrummet där alla fyra arbetsmyrorna
trängs om nätterna.

För de fyra på Skaldjurscaféet är det här hem
och arbete under tolv veckor, i nådens år 1999.

3. Torgny

Det finns de som har ett kall här i livet. Vissa blir läkare eller advokater, andra bryr sig mindre om pengar och blir konstnärer eller biståndsarbetar. Några försöker att modigt gå dit ingen man gått förut. Torgny är en av de andra, som inte räknas in bland dem. Han är en kul kille på 29 vårar som gillar att dricka öl, läsa böcker och umgås med kompisar. Hemma i Strömstad tillbringar han större delen av året som personlig assistent på halvtid, en lite lagom dos av arbete och pengar som gör att han kan ägna större delen av dagarna till det han brinner för. Det vill säga dricka öl, läsa böcker och umgås med kompisar. Men på sommaren är det allvar. Ligare. Då driver han sin fars gamla krog Skaldjurscaféet. Och då blir det inte många böcker lästa.

Torgny är annars en guldkille på heltid. Snäll, trevlig, rolig och så där lagom väluppfostrad. Man kan alltid lita på Torgny. Han besitter egentligen ingen av de egenskaperna som utmärker en bra nyttomaximerande chef. Han är lat och ineffektiv. Mjuk men rättvis. Och han förenar onytta med nöje så ofta han kan. För varje dag som gått har både hans tolerans och alkoholintag ökat, kontrolllen har sakta försvunnit. Skillnaden mellan chef och anställd på Skaldjurscaféet är i stort sett att chefen sköter kassan, det där som kallas bokföring och att han kan skjuta upp jobbiga saker till morgondagen. Samt att han blir utskälld av sin far om stället går dåligt.

Men Skaldjurscaféet går ovanligt bra i år. Av någon anledning. Det känns som om det är färre här än förra året men enligt inköpsrullarna konsumerar de en kolossal mängd öl och räkor. Dessutom är de en kvinna kort sedan den andra servitrisen slutade efter en vecka. Men med de här grabbarna funkar det. Förutom Torgny jobbar radarparet Carl och Magnus från Göteborg, diskare respektive kock, som Torgny inte kände innan men som visat sig vara en dunderdou både i köket och som vänner. Och Räkan från Uddevalla, som gör sin andra säsong som servitör. Han har kanske mer pli i kroppen än Torgny men är ganska lätt att övertala. Carl och Magnus är ganska färska i vuxenlivet och kompisar från förr. Men annars är det fantastiskt hur bra det går att bo fyra ungkarlar på femton kvadratmeter.

4. Sent ska syndaren vakna

(Mel. Du är min nu)

Alla tecknen finns där. Huvudet bultar. Magen vänder sig oroligt.
Kläderna är fortfarande på.
Om alla dina sinnen fortfarande
hade fungerat skulle du ha känt stanken
och smaken av magsaft.
Måsarna utanför skrattar elakt åt dig.
Solljus rinner in som saltsyra i ögonen.
Du är bakfull.

Du tittar dig omkring i ert lilla kyffe på övervåningen.
Två våningssängar, ett tjärat trägolv,
ett fönster, en dörr, fyra högar med kläder,
fyra bakfulla pojkar. Och en hundraliters ölkagge
mitt på golvet. Förutom tunnan
känns allt bekant.

Svaga minnen från gårdagen. Eller, vid närmare eftertanke,
nästan inga minnen alls. Någon kräktes,
någon var naken, någon simmade i kapp med
en färja. Klockan visar på tio i nio. På morgonen.
Restaurangen öppnar om sjuttio minuter.
God morgon.

5. Hans

Hans är en av de där som alla svenskar hatar. En av de där som invaderar södra Sverige, våldtar det svenska kulturlandskapet och tränger sig före i kön på Hemköp. Tyskarna. Hans är en tysk med sommarstuga, mycket pengar och saknar helt respekt för svenska traditioner och manér. Och han älskar det.

Men det har inte alltid varit så. Första gången han kom till Sverige, 1992, var han nygift och full av hopp och tro till Sverige. Han och hans fru hade husvagn och Volvo, en utförlig guidebok om Sverige och en tysk översättning av allemansrätten i bakfickan på shortsen. Sedan träffade han svenskarna, de bittra och sura nordmännen. Nio år och tusen förolämpningar senare har Hans utvecklats till en turistfascist som njuter av att utnyttja och smäda lagomfolket. Aldrig mer ska han ta skit från Sverige. Hans landsmän må ha förlorat två världskrig men striden om Skandinavien är så gott som vunnen.

Äktenskapet varade inte så länge och nu har Hans och två av hans arbetskamrater nyligen köpt ett hus utanför Strömstad. Fyra veckor om året ska de nu vältra sig i räkor och öl. De har gjort en sport av att blåsa alla svenskar de ser, bete sig illa och göra sitt bästa för att få de svenska kvinnorna på knä.

6. Menüerna.

(Trad.)

Tyskar. De kom, de såg, de köpte en sommarstuga.
Och allt svenskarna säger om tyskar är sant.
Men det kanske mest störande med tyskarna är att
de vägrar prata något annat än tyska var de än är.
Man känner sig som en liten thailändare när de enorma
svinhundarna äntrar scenen, beter sig über alles
och pratar ett språk som du inte sagt ett ord på sedan högstadiet.

Men nu äntligen har du lyckats få något ut av det själv,
förutom pengar. Alla de tyska sommarmenyerna
är numera översatta till svenska, så att man tvingar tyskarna
till att prata vårt komplicerade språk. En räklåda
har förvandlats till Tyskhora, beställ en Strömstad hatar tyskar
och få en Strömstadmakrill. Varje beställning är en fröjd.

Om man bara kunde göra likadant med norrmännen.

7. Tyskarna

(Mel. Ur askan i elden)

Tänk. Vad hade Strömstad varit utan tyskar? Vem hade köpt alla löjliga försök till konstverk som görs av drivved och stenar? Eller de där dalahästarna som är så typiska för västkusten? Och det som kanske är viktigast: Vem hade druckit upp all ölen?

Tyskarna är fantastiskt bra för affärerna eftersom de inte har en aning om hur man skalar räkor men samtidigt häver öl som flodhästar dricker vatten. Och det är ju ölen som man tjänar pengar på. De som har tyskarna hos sig på kvällen är de som blir rika framåt natten.

8. Lugnet före stormen

(Mel. Sommarvalsen)

Lunch. Klockan är tre.
Solen ligger på och de fyra pojkarna är mätta, trötta och belåtna.
Tjejen som fick jobb
lovade att komma tillbaks i kväll. De tokiga tyskarna, de löjliga
lyxlirarna och de nitiska
norrmännen har gått för dagen. Fyra räklådor och en låda makrill
senare. Inne i köket står
43 lådor räkor och 4 lådor makrill kvar. Någonting måste göras.

9. Ragge

En gång i tiden var Strömstad fullt av såna som Ragge. Urinvånare. Under 40 år var Ragge fiskare och fiskade ut Nordsjön på torsk som han sålde till landkrabbor på Västkusten. Numera livnär han sig på att smuggla sprit från Tyskland som går till restaurangerna längs med kajen i Strömstad. Det lönar sig bra och mesta delen av tiden tillbringar han nu med en öl i handen med ett gäng andra fiskare på någon av turistfällans krogar. Lever livet. Röker pipa. Pratar gamla minnen.

Under sommaren har Skaldjurscaféet utvecklats till något av ett stamställe för gubbarna. Fyra killar driver krogen med största hålligånget i hela Strömstad. Det är ett sjöslag där varje kväll. En sen kväll för en dryg vecka sedan köpte de loss en hundraliters tunna öl från Ragge som han tagit med under sinn senaste räd i Tyskland. De köpte den dock för personligt bruk. Det vete katten om de kan laga mat, men dricka öl kan de.

10. Allmosor

(Mel. Främlingar)

Slaget är över.
Du vet inte riktigt vem som vann. Inte var det han som de körde ut på skottkärra i alla fall.
Oavsett, så måste det städas. Så slutar det alltid. Men först, så ska dricksen drickas upp.
Så slutar det alltid. Det finns en tradition på krogen att varje hundralapp i dricks ger en halvliter
Spendrups att dela på. En vanlig kväll kan man oftast luta sig tillbaks med en eller två öl var
och känna sig nöjd för dagen. Fast i kväll. Det har inte varit en sådan kväll.

11. Sent ska syndaren vakna

(Mel. Du är min nu)

Alla tecknen finns där. Huvudet bultar. Magen vänder sig oroligt.
Kläderna är fortfarande på.
Om alla dina sinnen fortfarande
hade fungerat skulle du ha känt stanken
och smaken av magsaft.
Måsarna utanför skrattar elakt åt dig.
Solljus rinner in som saltsyra i ögonen.
Du är bakfull.

Du tittar dig omkring i ert lilla kyffe på övervåningen.
Två våningssängar, ett tjärat trägolv,
ett fönster, en dörr, fyra högar med kläder,
fyra bakfulla pojkar. Och en hundraliters ölkagge
mitt på golvet. Förutom tunnan
känns allt bekant.

Svaga minnen från gårdagen. Eller, vid närmare eftertanke,
nästan inga minnen alls. Någon var naken,
någon hånglade, någon drack rengöringsmedel.
Klockan visar på tio över nio. På morgonen.
Restaurangen öppnar om en femtio minuter.
God morgon.

Måsen

Sånghäfte 2

1. Måsen

(Mel: När månen vandrat...)

Det satt en mås på en klyvarbom
och tom i krävan var kräket.
Och tungan lådde i skepparns gom
där han satt uti bleket.
'Jag vill ha sill' hörtes måsen ropa
och skepparn svarte: 'jag vill ha O.P.
Om blott jag får,
om blott jag får. '

Nu måsen lyft ifrån klyvarbom
och vinden spelar i tågen.
O.P.n svalkat har skepparns gom.
Jag önskar blott att du såg'en.
Så nöjd och lycklig, den arme saten.
Han sätter storseglet den krabaten.
Till sjöss han far,
och Halvan tar .

2. Denna dagen, ett liv

(Mel. Dessa sköna flickor)

Det är någon dag, något datum, någon gång i juli.
Ingen av de fyra som arbetar på Skaldjurscaféet vet riktigt säkert
och ingen där bryr sig.
Dagarna i Strömstad flyter ihop till en besk soppa
gjord på räkor, solsting, saltvatten och öl. Varje dag samma visa.
Vakna nio, öppna tio,
lunch till två, rast till sex, fylla och räkor till tolv,
och några öl efter jobbet. Tusen spänn plus dricks per person.
Sju dagar i veckan.

Själva krogen ligger i bortre änden av kajen i
Strömstad centrum, en liten bit bort från de riktiga turistfällorna.
En solig dag kan till och med
Torgny som driver stället inbilla sig att det
fortfarande finns någon form av det gamla Strömstad kvar i huset.
Huset är i behov av
smärre reparationer, som sig bör för att det ska kännas
genuint och lokalt för storstadsborna. Nedervåningen rymmer kök
och matsal med plats
för 30 personer, och ytterligare ett hundratal
kan sitta på kajen utomhus om det finns hjärterum nog.
Övervåningen består av ett sällan använt
sällskapsrum, ett litet kontor och sovrummet där alla fyra arbetsmyrorna
trängs om nätterna.

För de fyra på Skaldjurscaféet är det här hem
och arbete under tolv veckor, i nådens år 1999.

3. Magnus

Magnus ville egentligen inte jobba. Han är en lat 19-åring som hellre hade tillbringat sommaren med att bowla, spela rollspel och dricka White russian. Sedan åkte han till Hultsfred och kom hem pank och bakfull. Någon stal alla hans pengar och han såg fram emot en sommar av snyltande och arbetslöshet. Så när hans bästa vän Carl kunde ordna ett jobb som kock på krogen där han jobbade, så blev det till att sucka och låna pengar till en biljett. Magnus fick ta tåget till Strömstad med svansen mellan benen och ett hål i plånboken.

Kanske tog han sitt bästa beslut på länge. Livet på Skaldjurscaféet är en vansinnig dröm fylld av sprit, pengar, äventyr och räkor. Arbetet äter på kroppen, ölen på hjärnan och resultatet blir ofta galna upptåg som att simma efter skärgårdsfärjorna eller ha tandemcykeltävlingar på fyllan. Magnus är inte sällan den som har flest och värst idéer. Han lagar dessutom ganska bra mat.

Tillsammans med Carl, Räkan och Torgny har det hänt mycket som man gärna inte talar högt om när man är nykter. De fyra utgör ett lustigt men roligt gäng killar. Torgny, den så kallade chefen, börjar komma upp mot trettiostrecket men har aldrig lärt sig att ansvar hör till vuxenvärlden. Man kan alltid lita på Torgny, speciellt kan man lita på att han bjuder och dricker sprit i alla väder. Räkan är lite mer stillsam och kontrollerad, men släpper loss om man bara peppar och provocerar honom. Och Carl är en klippa. En väldigt högljudd och enerverande sådan, men i slutändan fortfarande Magnus bästa vän. De två är som socker och mjölk. Det blir lite mycket om man har båda samtidigt. Varje dag är ett mindre mirakel. Speciellt de som jobbar på Skaldjurscaféet är förvånade att det blir någon mat serverad över huvud taget. Han och Carls upptåg i köket gör inte situationen enklare.

Magnus är kanske den lataste av alla, så länge det gäller arbete. Så fort han får möjlighet att slappa, då lever han upp som mest och blir en sprallig och levnadsglad krabat. Då börjar hjulen snurra och kreativa idéer dyker upp. Många handlar om bästa sättet att skaffa tjejer, vilket är Magnus stora huvudbry här i livet. Alternativen till det är att bli full och efter det komma på idéer hur de bäst skämmer ut sig för lokalbefolkningen. Inte nog med att han tjänar långt mycket mer än vad han kan göra av med, så har han alltid roligt. Och har han inte roligt så finns det alltid ett Nintendo under sängen.

4. Sent ska syndaren vakna

(Mel. Du är min nu)

Alla tecknen finns där. Huvudet bultar. Magen vänder sig oroligt.
Kläderna är fortfarande på.
Om alla dina sinnen fortfarande
hade fungerat skulle du ha känt stanken
och smaken av magsaft.
Måsarna utanför skrattar elakt åt dig.
Solljus rinner in som saltsyra i ögonen.
Du är bakfull.

Du tittar dig omkring i ert lilla kyffe på övervåningen.
Två våningssängar, ett tjärat trägolv,
ett fönster, en dörr, fyra högar med kläder,
fyra bakfulla pojkar. Och en hundraliters ölkagge
mitt på golvet. Förutom tunnan
känns allt bekant.

Svaga minnen från gårdagen. Eller, vid närmare eftertanke,
nästan inga minnen alls. Någon kräktes,
någon var naken, någon simmade i kapp med
en färja. Klockan visar på tio i nio. På morgonen.
Restaurangen öppnar om sjuttio minuter.
God morgon.

5. Klaus

Klaus är en av de där som alla svenskar hatar. En av de där som invaderar södra Sverige, våldtar det svenska kulturlandskapet och tränger sig före i kön på Hemköp. Tyskarna. Klaus är en tysk med sommarstuga, mycket pengar och saknar helt respekt för svenska traditioner och manér. Och han älskar det.

Men det har inte alltid varit så. Första gången han kom till Sverige, 1989, var han nykär och full av hopp och tro till Sverige. Han och hans flickvän hade husvagn och Saab, en utförlig guidebok om Sverige och en tysk översättning av allemansrätten i bakfickan på shortsen. Sedan träffade han svenskarna, de bittra och sura nordmännen. Tolv år och tusen förolämpningar senare har Klaus utvecklats till en turistfascist som njuter av att utnyttja och smäda lagomfolket. Aldrig mer ska han ta skit från Sverige. Hans landsmän må ha förlorat två världskrig men striden om Skandinavien är så gott som vunnen.

Klaus och tre av hans arbetskamrater, Hans, Heinrich och Albert, har nyligen köpt ett hus utanför Strömstad. Fyra veckor om året ska de nu vältra sig i räkor och öl. De har gjort en sport av att blåsa alla svenskar de ser, bete sig illa och göra sitt bästa för att få de svenska kvinnorna på knä.

6. Måsen

(Trad.)

Aldrig mer. Aldrig mer. När sommaren är slut är det också
slut på kockandet. Du ska
börja äta skräpmat och chips, satsa på en karriär som författare
och hålla dig borta från fisk.

Det är lunch. Carl diskar. Köket var en gång stort och luftigt,
men både storleken och luften
påverkas kraftigt av alla backarna med fisk och skaldjur som staplats
längs med väggarna. Du gör räklådor.
Många räklådor. En näve räkor, en halv baguette, en klick majonäs
och en skivad tomat.
Ritsch, ratsch, splutt, splatt, klart, nästa. En back räkor räcker till
ungefär 60 räklådor.
47 backar räkor räcker till... Många räklådor. Du har gjort tre backar.

Så här vid lunch brukar er lokale snyltare Ture dyka in för några räkor
och lite fiskrens. Det hela
hade kanske varit en smula osmakligt om det inte varit för att Ture är en mås.
Vissa hävdar att han
egentligen är en trut, men det är oväsentligt. Det som spelar roll är
att han alltid är hungrig
och ni har vant er vid att han glider in vid lunch för ett skrovmål. Trots allt
är han en av de trevligaste gäster ni har.

7. En fisk föll från himlen

(Mel. Ur askan i elden)

Himlen öppnade sig och ned kom en makrill.
Fisken ser liten ledsen ut där han simmar i
en skål som tidigare var fylld av en välsmakande
soppa. Du tittar förvånat ner på din skjorta
som tidigare var ren och vit. Hans och Heinrich
ser omåttligt roade ut men alla tre inser nu
vad det här innebär. Mer mat. Gratis. Hela kvällen.
För er och alla tyska ”vänner” ni kan tänkas
stöta på.

8. Lugnet före stormen

(Mel. Sommarvalsen)

Lunch. Klockan är tre.
Solen ligger på och de fyra pojkarna är mätta, trötta och belåtna.
Tjejen som fick jobb
lovade att komma tillbaks i kväll. De tokiga tyskarna, de löjliga
lyxlirarna och de nitiska
norrmännen har gått för dagen. Fyra räklådor och en låda makrill
senare. Inne i köket står
43 lådor räkor och 4 lådor makrill kvar. Någonting måste göras.

9. Elin

Det kommer en period i livet för alla Strömstadsbor, då frustrationen tar över och somrarna inte längre känns livade. Byn invaderas av norrmän och man fascineras inte längre av vimlet på gatorna. Det är stopp och leg för att komma in på krogarna. Vissa flyr utomlands men många väljer att stanna för att försvara sitt hemland. Elin är 17 år. Hon har tråkigt.

Under kvällen har hon vandrat ensam längs med kajen och visat sur min åt alla som gått förbi. Hon har blängt på de svenska sommarfirarna, spottat över axeln efter norrmännen och kört ner händerna i fickorna så långt det går. Elin har den där gnälliga, småstenssparkande, vresiga karaktären som utmärker kombinationen av bortskämdhet och tristess. Och det blir inte bättre av att hennes bästa, och enda kvarvarande, kompis fått jobb som servitris och nu verkar det som om hon överger Elin för pengarna.

10. Allmosor

(Mel. Främlingar)

Slaget är över.
Du vet inte riktigt vem som vann. Inte var det han som de körde ut på skottkärra i alla fall.
Oavsett, så måste det städas. Så slutar det alltid. Men först, så ska dricksen drickas upp.
Så slutar det alltid. Det finns en tradition på krogen att varje hundralapp i dricks ger en halvliter
Spendrups att dela på. En vanlig kväll kan man oftast luta sig tillbaks med en eller två öl var
och känna sig nöjd för dagen. Fast i kväll. Det har inte varit en sådan kväll.

11. Sent ska syndaren vakna

(Mel. Du är min nu)

Alla tecknen finns där. Huvudet bultar. Magen vänder sig oroligt.
Kläderna är fortfarande på.
Om alla dina sinnen fortfarande
hade fungerat skulle du ha känt stanken
och smaken av magsaft.
Måsarna utanför skrattar elakt åt dig.
Solljus rinner in som saltsyra i ögonen.
Du är bakfull.

Du tittar dig omkring i ert lilla kyffe på övervåningen.
Två våningssängar, ett tjärat trägolv,
ett fönster, en dörr, fyra högar med kläder,
fyra bakfulla pojkar. Och en hundraliters ölkagge
mitt på golvet. Förutom tunnan
känns allt bekant.

Svaga minnen från gårdagen. Eller, vid närmare eftertanke,
nästan inga minnen alls. Någon var naken,
någon hånglade, någon drack rengöringsmedel.
Klockan visar på tio över nio. På morgonen.
Restaurangen öppnar om en femtio minuter.
God morgon.

Måsen

Sånghäfte 3

1. Måsen

(Mel: När månen vandrat...)

Det satt en mås på en klyvarbom
och tom i krävan var kräket.
Och tungan lådde i skepparns gom
där han satt uti bleket.
'Jag vill ha sill' hörtes måsen ropa
och skepparn svarte: 'jag vill ha O.P.
Om blott jag får,
om blott jag får. '

Nu måsen lyft ifrån klyvarbom
och vinden spelar i tågen.
O.P.n svalkat har skepparns gom.
Jag önskar blott att du såg'en.
Så nöjd och lycklig, den arme saten.
Han sätter storseglet den krabaten.
Till sjöss han far,
och Halvan tar .

2. Denna dagen, ett liv

(Mel. Dessa sköna flickor)

Det är någon dag, något datum, någon gång i juli.
Ingen av de fyra som arbetar på Skaldjurscaféet vet riktigt säkert
och ingen där bryr sig.
Dagarna i Strömstad flyter ihop till en besk soppa
gjord på räkor, solsting, saltvatten och öl. Varje dag samma visa.
Vakna nio, öppna tio,
lunch till två, rast till sex, fylla och räkor till tolv,
och några öl efter jobbet. Tusen spänn plus dricks per person.
Sju dagar i veckan.

Själva krogen ligger i bortre änden av kajen i
Strömstad centrum, en liten bit bort från de riktiga turistfällorna.
En solig dag kan till och med
Torgny som driver stället inbilla sig att det
fortfarande finns någon form av Det gamla Strömstad kvar i huset.
Huset är i behov av
smärre reparationer, som sig bör för att det ska kännas
genuint och lokalt för storstadsborna. Nedervåningen rymmer kök
och matsal med plats
för 30 personer, och ytterligare ett hundratal
kan sitta på kajen utomhus om det finns hjärterum nog.
Övervåningen består av ett sällan använt
sällskapsrum, ett litet kontor och sovrummet där alla fyra arbetsmyrorna
trängs om nätterna.

För de fyra på Skaldjurscaféet är det här hem
och arbete under tolv veckor, i nådens år 1999.

3. Carl

Tala är silver, tiga är guld. Carl är brons. När han talar, då talar han högt och när han inte talar, så sjunger han.

Tanterna på Skaldjurscaféet pressar ihop läpparna och nickar förnöjt när de ser Magnus och Carl. Två så unga pojkar jobbar flitigt hela sommaren i köket på en restaurang. Det är tur att det finns lite pli på ungdomen i dag. Det är tur att kärringarna ser dåligt och bara kommer dit på lunchen. Att jobba på Skaldjurscaféet innehåller inget av det som heter sans och reson eller ansvar och flit.

Sedan dess att Carl halkade in på en räkmacka som diskare på Skaldjurscaféet har sommaren gått fort. Hans far är fiskare i Strömstad och lyckades ordna jobb till både Carl och hans bästa vän Magnus. Sedan dess har veckorna drunknat i sprit, saltvatten och räksoppa. Carl trivs som fisken i akvariet. Det finns ingen anledning att slappna av för man kan gå på högvarv hela tiden och må bra ändå. Inte ens tio timmars arbete om dagen kan ta slut på all energi som alstras i honom. Alla vet att Carl alltid är på och att ingen kan stoppa honom när han väl kommit igång. Så länge han får mat och uppmärksamhet fungerar allt. Det förstnämnda är kanske ett av hans allra främsta karaktärsdrag, för Carl är alltid hungrig.

Tillsammans med Magnus, Räkan och Torgny har det hänt mycket som man gärna inte talar högt om när man är nykter. De fyra utgör ett lustigt men roligt gäng killar. Torgny, den så kallade chefen, börjar komma upp mot trettiostrecket men har aldrig lärt sig att ansvar hör till vuxenvärlden. Man kan alltid lita på Torgny, speciellt kan man lita på att han bjuder och dricker sprit i alla väder. Räkan är lite mer stillsam och kontrollerad, men släpper loss om man bara peppar och provocerar honom. Och Magnus är en klippa. Nej, det var inte sant. Magnus är en lat och kärlekskrank 19-åring med hela huvudet fullt av dumma idéer. Men i slutändan är han fortfarande Carls bästa vän. De två är som socker och mjölk. Det blir lite mycket om man har båda samtidigt. Och varje dag är ett mindre mirakel. Speciellt de som jobbar på Skaldjurscaféet är förvånade att det blir någon mat serverad över huvud taget. Carl och Magnus upptåg i köket gör inte situationen enklare.

Sommaren kunde inte bli bättre för Carl. Han är rik, han är lycklig och han har fri tillgång till sprit. Det innebär också att han tär ganska hårt på sin omgiving. Men i vanliga fall fungerar kvartetten på Skaldjurscaféet formidabelt. Arbetet tär på kroppen och ölen på hjärnan, men än så länge orkar de. Verkligheten känns overklig men så länge det finns tid och öl kan de alla fortsätta i samma takt. I morgon är en ny dag. Eller nå't.

4. Sent ska syndaren vakna

(Mel. Du är min nu)

Alla tecknen finns där. Huvudet bultar. Magen vänder sig oroligt.
Kläderna är fortfarande på.
Om alla dina sinnen fortfarande
hade fungerat skulle du ha känt stanken
och smaken av magsaft.
Måsarna utanför skrattar elakt åt dig.
Solljus rinner in som saltsyra i ögonen.
Du är bakfull.

Du tittar dig omkring i ert lilla kyffe på övervåningen.
Två våningssängar, ett tjärat trägolv,
ett fönster, en dörr, fyra högar med kläder,
fyra bakfulla pojkar. Och en hundraliters ölkagge
mitt på golvet. Förutom tunnan
känns allt bekant.

Svaga minnen från gårdagen. Eller, vid närmare eftertanke,
nästan inga minnen alls. Någon kräktes,
någon var naken, någon simmade i kapp med
en färja. Klockan visar på tio i nio. På morgonen.
Restaurangen öppnar om sjuttio minuter.
God morgon.

5. Heinrich

Heinrich är en av de där som alla svenskar hatar. En av de där som invaderar södra Sverige, våldtar det svenska kulturlandskapet och tränger sig före i kön på Hemköp. Tyskarna. Heinrich är en tysk med sommarstuga, mycket pengar och saknar helt respekt för svenska traditioner och manér. Och han älskar det.

Precis så har det alltid varit. Hemma i Tyskland är Heinrich en väluppfostrad och lydig medborgare med fast arbete, fru sedan länge och som gärna betalar sin skatt. Men här, där har man semester och kan bete sig hur man vill. Det är det som gör Sverige så underbart.

Heinrich har kommit hit varje sommar sedan 1994. Han och tre av hans arbetskamrater, Hans, Klaus och Albert, har nyligen köpt ett hus utanför Strömstad. Fyra veckor om året ska de nu vältra sig i räkor och öl. De har gjort en sport av att blåsa alla svenskar de ser, bete sig illa och göra sitt bästa för att få de svenska kvinnorna på knä.

6. Måsen

(Trad.)

Aldrig mer. Aldrig mer.
När sommaren är slut är det också slut på diskandet. Du ska hyra
ett litet rum i centrala
Göteborg hos en tant med en katt, äta skräpmät och hålla dig borta från disk.

Det är lunch. Magnus gör
räklådor. Du diskar. En diskback är 80 gånger 80 centimeter, indelas med hjälp av 25
plastpiggar i 36
sektioner som sammanlagt kan innehålla 18 tallrikar eller 25 skålar. En back tar 4½ minut
att diska. Totalt
på en dag diskar du då... Många tallrikar och skålar. Hittills i dag har du diskat fler
än vad du önskat.

Så här vid lunch
brukar er lokale snyltare Ture dyka in för några räkor och lite fiskrens.
Det hela hade varit
en smula osmakligt om det inte varit för att Ture är en mås. Vissa hävdar
att han egentligen
är en trut, men det är oväsentligt. Det som spelar roll är att han alltid
är hungrig och ni
har vant er vid att han glider in vid lunch för ett skrovmål. Han är trots allt en av de
trevligaste gäster ni har.

7. En fisk föll från himlen

(Mel. Ur askan i elden)

Himlen öppnade sig och ned kom en makrill.
Fisken ser liten ledsen ut där han simmar i
en skål som tidigare var fylld av en välsmakande
soppa. Klaus tittar förvånat ner på sin skjorta
som tidigare var ren och vit. Du och Hans är omåttligt
roade men alla tre inser nu vad det här
innebär. Mer mat. Gratis. Hela kvällen. För er och
alla tyska ”vänner” ni kan tänkas stöta på.

8. Lugnet före stormen

(Mel. Sommarvalsen)

Lunch. Klockan är tre.
Solen ligger på och de fyra pojkarna är mätta, trötta och belåtna.
Tjejen som fick jobb
lovade att komma tillbaks i kväll. De tokiga tyskarna, de löjliga
lyxlirarna och de nitiska
norrmännen har gått för dagen. Fyra räklådor och en låda makrill
senare. Inne i köket står
43 lådor räkor och 4 lådor makrill kvar. Någonting måste göras.

9. Världen

(Mel. Längre in mot land)

Verkligheten
känns helt plötsligt suddig i kanterna.
Bitarna
faller inte riktigt på plats.
Allting
känns som en lång déjà vu,
en dålig
film som går runt runt men
som aldrig
verkar börja och sluta på samma sätt.
Allting
du gör känns som om du gjorde
det i går.
Vad du gjorde i förra veckan vet du inte.
Veckodagarna
har börjat komma i slumpvis ordning.
Sommaren
är för kort, det mesta sups bort.

Du häller
upp tusen öl åt människor som du
inte känner
men alla verkar känna dig. Du är apan.
Du är på
en cirkus. Eller på världens största karusell.

10. Allmosor

(Mel. Främlingar)

Slaget är över.
Du vet inte riktigt vem som vann. Inte var det han som de körde ut på skottkärra i alla fall.
Oavsett, så måste det städas. Så slutar det alltid. Men först, så ska dricksen drickas upp.
Så slutar det alltid. Det finns en tradition på krogen att varje hundralapp i dricks ger en halvliter
Spendrups att dela på. En vanlig kväll kan man oftast luta sig tillbaks med en eller två öl var
och känna sig nöjd för dagen. Fast i kväll. Det har inte varit en sådan kväll.

11. Sent ska syndaren vakna

(Mel. Du är min nu)

Alla tecknen finns där. Huvudet bultar. Magen vänder sig oroligt.
Kläderna är fortfarande på.
Om alla dina sinnen fortfarande
hade fungerat skulle du ha känt stanken
och smaken av magsaft.
Måsarna utanför skrattar elakt åt dig.
Solljus rinner in som saltsyra i ögonen.
Du är bakfull.

Du tittar dig omkring i ert lilla kyffe på övervåningen.
Två våningssängar, ett tjärat trägolv,
ett fönster, en dörr, fyra högar med kläder,
fyra bakfulla pojkar. Och en hundraliters ölkagge
mitt på golvet. Förutom tunnan
känns allt bekant.

Svaga minnen från gårdagen. Eller, vid närmare eftertanke,
nästan inga minnen alls. Någon var naken,
någon hånglade, någon drack rengöringsmedel.
Klockan visar på tio över nio. På morgonen.
Restaurangen öppnar om en femtio minuter.
God morgon.

Måsen

Sånghäfte 4

1. Måsen

(Mel: När månen vandrat...)

Det satt en mås på en klyvarbom
och tom i krävan var kräket.
Och tungan lådde i skepparns gom
där han satt uti bleket.
'Jag vill ha sill' hörtes måsen ropa
och skepparn svarte: 'jag vill ha O.P.
Om blott jag får,
om blott jag får. '

Nu måsen lyft ifrån klyvarbom
och vinden spelar i tågen.
O.P.n svalkat har skepparns gom.
Jag önskar blott att du såg'en.
Så nöjd och lycklig, den arme saten.
Han sätter storseglet den krabaten.
Till sjöss han far,
och Halvan tar .

2. Denna dagen, ett liv

(Mel. Dessa sköna flickor)

Det är någon dag, något datum, någon gång i juli.
Ingen av de fyra som arbetar på Skaldjurscaféet vet riktigt säkert
och ingen där bryr sig.
Dagarna i Strömstad flyter ihop till en besk soppa
gjord på räkor, solsting, saltvatten och öl. Varje dag samma visa.
Vakna nio, öppna tio,
lunch till två, rast till sex, fylla och räkor till tolv,
och några öl efter jobbet. Tusen spänn plus dricks per person.
Sju dagar i veckan.

Själva krogen ligger i bortre änden av kajen i
Strömstad centrum, en liten bit bort från de riktiga turistfällorna.
En solig dag kan till och med
Torgny som driver stället inbilla sig att det
fortfarande finns någon form av det gamla Strömstad kvar i huset.
Huset är i behov av
smärre reparationer, som sig bör för att det ska kännas
genuint och lokalt för storstadsborna. Nedervåningen rymmer kök
och matsal med plats
för 30 personer, och ytterligare ett hundratal
kan sitta på kajen utomhus om det finns hjärterum nog.
Övervåningen består av ett sällan använt
sällskapsrum, ett litet kontor och sovrummet där alla fyra arbetsmyrorna
trängs om nätterna.

För de fyra på Skaldjurscaféet är det här hem
och arbete under tolv veckor, i nådens år 1999.

3. Räkan

Det tog två soliga dagar förra säsongen och Erik förvandlades till Räkan. Sedan dess jobbar han alltid i keps men namnet bär han med sig. Få i Strömstad vet vad han egentligen heter.

Räkan halkade in på Skaldjurscaféet på en räkmacka. En majdag förra året, när Uddevalla började kännas trångt och instängt, fick han syn på en platsannons i Bohuslänningen om att en restaurang behövde serveringspersonal i Strömstad. Dagen efter flyttade han. Caféet han jobbade svart på hörde han aldrig av sig till igen. Det skulle vara slut på låga löner, oseriösa arbetsförhållanden och dåliga arbetstider. Han fick i alla fall högre lön.

Att jobba på Skaldjurcaféet är egentligen ett helvete för Räkan. Man jobbar jämt, mycket och till på köpet sups det alldeles för mycket. Det är ett kaos, något som inte alls passar en 24-årig petimeter. Om det inte hade varit för att det är väldigt roligt, sjukt bra betalt och att Räkan trivs så bra, då hade det aldrig hänt. Inte två somrar i rad i alla fall. Dessutom är det ett bra gäng som jobbar på stället. Torgny, den late chefen som driver stället, är en bra kille på alla sett förutom möjligtvis som chef. Vanligtvis har Räkan bättre koll än honom på vad som händer. I år har han också hittat Carl och Magnus, en dunderduo både i köket och som polare. De är från Göteborg och lite egna av sig när de är i samma rum. Men det funkar ju. Det funkar fint.

Räkan är egentligen mer nöjd än någonsin. Han har bra vänner till hands och den här sommaren var verkligheten lärt honom att slappna av och ha kul. Hemma var han en så'n där som ingen märkte, som inte sa så mycket och såg ut som vem som helst. Instinkten att tveka och försöka se logiskt på andras resonemang och beteende börjat så smått att släppa, han bjuder mer på sig själv och gör sig inte till så förbannat. Bara lite, kanske. Han pratar mer och orden börjar komma ganska naturligt nu. Efter några öl är det han som är ute på sta'n och raggar, spelar Allan och har tur med flickorna. Räkan är världens snälllaste kille som alltid försöker se till så att andra är nöjda, men blir ofta själv utanför. Det är inte förrän nu han börjar bete sig som han egentligen är och känner. Och det känns väldigt bra.

Men jobbet tär på honom, det måste medges. För mycket jobb, sol och sprit – för lite sömn och mat. Det hela har gjort honom lite lynnig, speciellt i svåra tider så som på morgonen eller då verkligheten hinner ikapp. Hela sommaren känns som ett töcken. Som tur är har redan halva tiden gått och veckorna rusar iväg. Den vanligtvis ganska stele servitören slappnar av bra i det här umgänget, och han är inte den som hangar längre. Han kanske gnäller lite men nu för tiden är han väldigt lätt att övertala till allt som är roligt.

4. Sent ska syndaren vakna

(Mel. Du är min nu)

Alla tecknen finns där. Huvudet bultar. Magen vänder sig oroligt.
Kläderna är fortfarande på.
Om alla dina sinnen fortfarande
hade fungerat skulle du ha känt stanken
och smaken av magsaft.
Måsarna utanför skrattar elakt åt dig.
Solljus rinner in som saltsyra i ögonen.
Du är bakfull.

Du tittar dig omkring i ert lilla kyffe på övervåningen.
Två våningssängar, ett tjärat trägolv,
ett fönster, en dörr, fyra högar med kläder,
fyra bakfulla pojkar. Och en hundraliters ölkagge
mitt på golvet. Förutom tunnan
känns allt bekant.

Svaga minnen från gårdagen. Eller, vid närmare eftertanke,
nästan inga minnen alls. Någon kräktes,
någon var naken, någon simmade i kapp med
en färja. Klockan visar på tio i nio. På morgonen.
Restaurangen öppnar om sjuttio minuter.
God morgon.

5. Albert

Albert är en av de där som alla svenskar hatar. En av de där som invaderar södra Sverige, våldtar det svenska kulturlandskapet och tränger sig före i kön på Hemköp. Tyskarna. Albert är en tysk med sommarstuga, mycket pengar och saknar helt respekt för svenska traditioner och manér. Och han älskar det.

De män som känner Albert i Tyskland vet helt säkert vad det beror på. Han är den tyste, svage typen, som hunsas på arbetet såväl som i hemmet. Han har aldrig haft kraft och mod att ta för sig. Nu när han väl har kommit till ett land fyllt av gelikar förvandlas han med en knuff i ryggen från sina vänner och några öl till homo vulgaris, lagomfolkets baneman. Som hans namne sa, ska det ju påpekas att allt är relativt. Han är ju fortfarande den trevligaste killen runt bordet på Skaldjurscaféet.

Albert har kommit hit varje sommar sedan 1994. Han och tre av hans arbetskamrater, Hans, Klaus och Heinrich, har nyligen köpt ett hus utanför Strömstad. Fyra veckor om året ska de nu vältra sig i räkor och öl. De har gjort en sport av att blåsa alla svenskar de ser, bete sig illa och göra sitt bästa för att få de svenska kvinnorna på knä.

6. Ida

Ida är 17 år. En kille på 17 år som betedde sig som Ida skulle genast spås en god framtid som företagare. En entreprenör av stora mått. Målmedveten och handlingskraftig. Kvicktänkt och gatusmart. Nu är hon inte en han och heter Ida och inte Pelle, vilket gör det lätt att sätta henne i ett fack. Ida är en bitch. En ragata som borde sättas på plats.

Den typen av resonemang hindrar emellertid inte Idas begynnande karriär. Den senaste briljanta idén dök upp sent i går natt på en rostig damcykel och dök med huvudet före in i Idas föräldrars rosenbuskar. Torgny. En kul kille, full som Persbrandt, och som driver en restaurang. Idas blivande arbetsgivare. Med tanke på hur katastrofalt onykter han var när Ida lyfte upp honom ur buskarna, så finns det inte en chans att han kommer ihåg vad han sa till henne. I själva verket förstod inte Ida särskilt mycket alls av vad han sa men det öppnade möjligheterna att faktiskt få ett jobb. Därför är Ida på väg till Skaldjurscaféet och säga till Torgny hela sanningen. Torgny erbjöd henne, en trevlig 22-årig utbildad servitris, ett jobb och bad henne komma till restaurangen klockan 12 dagen efter för att börja jobba.

7. Tyskarna

(Mel. Ur askan i elden)

Tänk. Hur trevligt Strömstad hade inte varit utan tyskar.
Vilka är dumma nog att köpa alla löjliga
försök till konstverk som görs av drivved och stenar?
Vem fan köper dalahästar i Strömstad?
Och det som kanske är värst: Vem dricker upp all ölen
och svinar ner mest av alla? Tyskarna
har inte en aning om hur man skalar räkor men samtidigt
häver de öl som flodhästar dricker vatten.
Man kan ju tycka att de borde ha lärt sig av det gångna århundradet,
att det inte går att bete sig hur som helst.

8. Lugnet före stormen

(Mel. Sommarvalsen)

Lunch. Klockan är tre.
Solen ligger på och de fyra pojkarna är mätta, trötta och belåtna.
Tjejen som fick jobb
lovade att komma tillbaks i kväll. De tokiga tyskarna, de löjliga
lyxlirarna och de nitiska
norrmännen har gått för dagen. Fyra räklådor och en låda makrill
senare. Inne i köket står
43 lådor räkor och 4 lådor makrill kvar. Någonting måste göras.

9. Kvällen

(Mel. Längre in mot land)

Kanske
var det ingen bra idé ändå.
Det såg
ju så enkelt ut. Nu är du fast
i ett
stinkande inferno av överförfriskade
turister
som skriker efter betjäning, spiller
över allt
och aldrig är nöjda. Många befinner sig ett
kryddmått
tålamod från att få en rak höger efter att ha
daskat
dig på stjärten hela kvällen. Ska livet vara så här?
Springa runt.
Jobba åtta timmar om dan. Kanske var det bättre att
drälla
runt på stan, snacka skit och snylta öl av tyskarna.

10. Allmosor

(Mel. Främlingar)

Slaget är över.
Du vet inte riktigt vem som vann. Inte var det han som de körde ut på skottkärra i alla fall.
Oavsett, så måste det städas. Så slutar det alltid. Men först, så ska dricksen drickas upp.
Så slutar det alltid. Det finns en tradition på krogen att varje hundralapp i dricks ger en halvliter
Spendrups att dela på. En vanlig kväll kan man oftast luta sig tillbaks med en eller två öl var
och känna sig nöjd för dagen. Fast i kväll. Det har inte varit en sådan kväll.

11. Sent ska syndaren vakna

(Mel. Du är min nu)

Alla tecknen finns där. Huvudet bultar. Magen vänder sig oroligt.
Kläderna är fortfarande på.
Om alla dina sinnen fortfarande
hade fungerat skulle du ha känt stanken
och smaken av magsaft.
Måsarna utanför skrattar elakt åt dig.
Solljus rinner in som saltsyra i ögonen.
Du är bakfull.

Du tittar dig omkring i ert lilla kyffe på övervåningen.
Två våningssängar, ett tjärat trägolv,
ett fönster, en dörr, fyra högar med kläder,
fyra bakfulla pojkar. Och en hundraliters ölkagge
mitt på golvet. Förutom tunnan
känns allt bekant.

Svaga minnen från gårdagen. Eller, vid närmare eftertanke,
nästan inga minnen alls. Någon var naken,
någon hånglade, någon drack rengöringsmedel.
Klockan visar på tio över nio. På morgonen.
Restaurangen öppnar om en femtio minuter.
God morgon.